

vel disparium quo ad spem. et respicit ab primam creatorem hominis

Ovidam vir in captiuitate datus est. Causa xxxiiii.

quia in precedenti causa dixerat matrimonium separari propter frigiditatem et viro viuente separatum posse alii copulari ne item viteretur facendum propter hostilem calamitatem vel captiuitatem. ideo subdit causam istam in qua ostendit. quid iuris sit. si quis tenetur in captiuitate et vxor eius interim nubat. ut hoc autem re. et nota qd huius tractatio illo impedimento quod diritur ligatio. Ligato est cum quis ligatur alteri vinculo matrimonij et quod libet impedimentum matrimonij dici potest ligato.

Cuestio. i. r. ii.

Trago qz

Stio. si mu

lier cre

dit hum marituz

mortuum et habet iu

stam cām creten

di licite p̄t cōtra

bere. si autes dubi

tat de morte viri

et cōtraherit licet

non tebeat cōtra

bere tenetur tam

reddē debitum pe

tenti sed ipsa non

p̄t exigē. extra te

secū. mūcē. tomī

nō nōster. et i ta

li casu vir potest

eam remouere. p

pter adulteriu cū

non habuerit pro

babilem causā mō

tis fū. sed si audi

uit eum mortuum

licet per fas fugi

ru

morem. et tūc mū

pli vir non p̄t eā

de adulterio accu

flare nisi illa p̄cū

raverit illū rumo

rem vt. ff. d. adul

milis. s. mulier. h

pone q̄ mūler cre

dit eū viuere et ē

mōtius et cōtra

bis. nūquid ē mā

trimoniū ibi. sic.

ipsa ē tamen adul

tera reatu licet ad

ulterium non com

mittat. s. dicit

lex q̄ tenet. quis

actōe furti licet p̄

tilitate uiris fur

tū nō omittat. C.

de furti. si quis ser

uo. minor tam p̄

na ei imponetur.

Onam p̄ bellī

cā. crederet.

h ratō friuola est

et ideo non curat

ei rūtere. b. Sollicitudine. incōtinentie vel paupertatis

Chostilitas. sic. s. xvi. q. i. m. primis. naz similitudo attenditur iter il

lum qui succedit mūsori. vt ibi. et istum de quo hic loquitur.

In cōiugio. ar. q̄ ecclia clericō tebeat restitu de captiuitate

redeunti p̄ quantūq̄ tuis detētus fuerit si p̄bat iustū impedimentū

cum ecclia sit vxor clericī. vii. q. i. sicut. et dixi. vii. q. i. pastoralis.

but perseuerant. et ita videtur q̄ ipi nō cōpellantur ad eos redire. si noluerint. sed supplantis quidam maxime. alii intelligūt hoc de illis mulieribus que viros nō credebat mortuos. et tamen straxerūt qd notatur in prim. c. sed oīra. s. di. xxvii. q. v. puto. in prim. sed illud quando maritus vel vxor scit adhuc viuere. istud qn̄ certis indicis putat mortuus esse.

Costēentes. ar. ex cōsequētia opis qd quātoqz ex facto presenti presūmitur circa preteritū. vt h. r. xxvii. q. i. requisiſisti. r. s. xxvii. q. i. quod ait. et. C. de adulſ. si qui. quātoqz p̄sumit ex p̄cedenti actu circa p̄sens. vt. i. q. i. m. primis. m. fi. et. q. vii. non poſtest. qn̄qz ex p̄ſensi circa p̄ns. vt. di. xi. l. d. si quis diaconus. qn̄qz ex eo qd debet fieri p̄ſumitur et timetur i futurū. vt. i. q. v. accusatores. quantoqz ex p̄terito circa futurū. C. d. cōdi. fur. l. vlti. quantoqz ex futuro circa p̄teritū. ff. do obi. i. de. si non sorte in. s. si tecē aut p̄tchum. **R**emissio. i. dimissio. sedoz. vi

Cqd cō roz. dito. ne cōitas co. git nō ē imputandū. xxii. q. i. m. iter cetera. vii. q. i. pōtifices. h. de oī. di. v. discipulos. **Q**om in captiuitate cōmisiſſe. p̄cēm notat interuenisse in cōtrabendo si sciēter contraxit. Sed si ignoranter cōtraxisset quāuis nō est matrimonii secundū. tamen filii inde natī habent p̄ legitimis. quo ad successionem. si militer vbi per cōfaginitatē fit diuīciū qd v̄z ē vbi ignoranter nūcētiſſe. ar. ex. q. fi. fint le. cū iter. si aut sciēter quo ad sciētem legitimī non sunt. ar. xxvii. q. i. solet. ar. C. so. luto mīri. si igno. rās. r. C. d. incēt. nupti. r. inuti. q̄ cō

tra. sed licet. h. et. l. ita distinguant falsa tamē est distincō. suffici enim alterius ignorantia vt sint legitimī. vt ex qui si. sint legi. ex tenore. absurđū ē vt aliq̄ p̄tū sit illegitīm. et p̄tū legitimī. ff. to lib. cā. bubo. h. si ambo parētes sciēt impedimentū vel affectant ignērare q̄ nō contrahēt p̄missa tenētū trāna coram ecclia licet p̄ legitio habitu fuerit tñ filij nō sūt legitimī. vt extra d. clāte. despō. cū ibibitō

Incepit causa drīceſim aquarta

Vida vir i capiuitatē duciētē postea vxor ei audītē illū mor tuū nupfit alij. Dēmō ille d. ca p̄tiuitatē dīs repetit vxorē suā. illa a posterioris amore capta aspernat thor. p̄oris vi

Cunc p̄mū q̄it. an fit ista rea adulterij que viuet e viro suo alteri nupfit. **S**ecūdo an redeute p̄mo fit cogenda recedē a secūdo et redi re ad p̄mum. **O** **I**

Trago questio termiāt auēte leonis pape q̄ scribēs nūcete aquiliēfi epo l ait. **C**ue alij nupfit pu

tās vīz suū mortūū esse illo redeunte ad priorem redire cogatur

Quādū per bellicā clāde et p̄ gra uissimos hostilitatis īneūsūs ita quedā dicatis esse diuīsa coniugia vt abductis i captiuitatē viris femine eoz remāserūt destitute q̄ viros p̄prios īterēptos putarent. aut ab iniquā dīnatōne nunq̄ credērent liberando. et in alioz cōiugium sollicitudine cogente trāferūt. Cūq̄ statu rez auxiliātē dño ī meliora cōuerso nōnulli eoz qui putabantur p̄isse remearunt. Merito caritas tua uidetur ambigere. qd demulieribus que alijs sunt cōiūcte vi

Sollicitudine. incōtinentie vel paupertatis

Chostilitas. sic. s. xvi. q. i. m. prima.

FQui p̄sonam. s. i. q. i. m. primis. naz similitudo attenditur iter il

lum qui succedit mūsori. vt ibi. et istum de quo hic loquitur.

In cōiugio. ar. q̄ ecclia clericō tebeat restitu de captiuitate

redeunti p̄ quantūq̄ tuis detētus fuerit si p̄bat iustū impedimentū

Per vocuit sed quicquid probabit tibi dicitur. h. p. testes. nam aliter non crederetur etiam ei et viro iurantibus nisi fama esset de hoc ut. xxv. q. vi. si dico. h. nūquid crederetur viro et secundum uxori iurantibus. dicunt quidam quod sic licet videatur esse causa ipsius viri quod non occido in me nec confessio ipso. nec fama sufficit. ex te eo qui cognovit consanguineam uxoris sue. super eo. **E**ccl. maxime ut si propter impedimentum aliquod factum esset diuocium.

On satis amaduerte.

hoc dicit teridento ipsum quia ma-

lam episcopalem compo-

fuerat. et quia ver-

ba non erant ac-

comoda sensui ad-

que assumebantur. i-

stis. te donacem. q. e.

Vero et aliud

luit episcopalem. vel

h. o. s. alio re-

Et vix. que-

prius habebat

Dimisit. nō le-

to ad eum redire

Legat. q. cum

q. de tali fo- du-

bitat

Si ciuitate.

ar. q. rō loci pre-

fumitur contra ali-

liquem et q. impu-

tatur alicui si non

fecerit id qd ei p-

tesse posse. sic. C.

de meest. mīpē. cū

ancillis. et q. p̄fū-

mī cōscitare cū p̄t

reclamare. ff. to

noxa si fu. sciente

Et nō clama-

uerit. ar. aliquem

tacite ostendere. xx/

viii. d. dico.

Innoxia. s. x

xxii. q. v. finge. a-

lias ē p. c. de pu-

dicia. otr. s. x

v. q. i. si quis non

iratus otr. sed ibi

lex. s. canonica v.

p̄motionis.

Cunimi. ar. u-

bi testimoniū de

de auditu valet.

In agro. ni-

si et coloni ibi cōnt

nec clamauit

Ad belial. be-

rial interpretatur

apostata.

Nouam rē. i-

nō de nouo tradi-

tā h̄is q. audierūt

et ē ar. q. si epus

iuauit q. non da-

ret nouū feudum

et aliquod feudū de

antiquis ad eū p-

uenerit bū p̄ illō

dare. ut ex d. cona-

tio. p. tuas. et ex-

tra. de feud. c. i.

Adultera. non cōuicta de adulterio

Non p̄. ar. ex quo mulier separata ē a viro auctoritate ecclesie nō

poteſt auctoritate sua vir eam ſibi reconciliare qd nō eſt verū. vt. C.

de adul. auē. ſed quid erit ſi adultera velit reconciliari et vir

nolit videtur q. vir non compellitur.

Recipe. vt cogatur. a lege eā recipere. imo ipa lege p̄hibet eaz

in affectum ex deo initum redeunt
merito ſunt laudāde. **I**tem inno-

centius papa probo episcopo
Viro vel uxore de captiuitate rete-

untibꝫ ꝑa redintegrēt cōiugia.

Vim in captiuitate viſa muli-

ter teneretur aliud coniugium
cum restituta fontanum cōmifisſe
cognouimus. ſed fauore domini re-
uersa viſa nos adiit. et nullo diffi-
cile uxorem ſe eſſe cōmemorati p-
docuit. **N**ua d̄ re fili cariſſime meri-
to illuſtris ſtatuum ꝑide catholica
ſuffragante oīugiū illud eſſe qd e-
rat primitus grā diuina fundatuz
uentuq; mulieris ſecundū priore ſu-
p̄ſtite. nec diuocia electa nullo pa-
cto eſſe legitimu. **I**te Jeromim ꝑad amādū p̄ſbit̄erū. **Q**ue p̄mo
relieto viro ſe d̄a adheſit ſecundū re-
linquēs p̄mo reconciliāti nō poſteſt

Don satis aiaduerte potui qd
fit q. dicē voluit ep̄la tua ali-
o viro p. vim accepto ſgregata vi-
delicet multitudine nolentē rapuit
et viſu postea nō raptorez rapta di-
misit. legas libros moyſi et iuenies
desponsatā viro ſi in ciuitate fuerit
oppreſſa. t̄nō clamauerit. pūmī q.
ſi adulterā. vi aut̄ in agro opp̄ſtam
innoxia eſſe et violētū legib⁹ ſub
iacere. ēgo et iſta ſoror q. vt dicit vi-
p̄a paſſa eſt ut adultero iūgeretur. ſi
vult xp̄i corpus accipe et nō adul-
teria reputari agat p̄mīaz. ita dūta
xat ut ſedo viro qui nō appellatur
vir ſed adulter a tpe p̄nie nō copu-
letur. qd ſi ei durū videſt et ſemel di-
lēm nō p̄ dereliqe neq; p̄ferre do-
minuz voluptati. audiat ap̄lm cla-
mantē. nō poſteſis calicē dñi bibe-
re et calicē demōmōz. non poſteſis
mense dñi ūnicare et mēſe demōmō-
rū. Et i alio loco. **Q**ue ūcētio lucis
ad tenebras. qd cōſensuſ xp̄i ad be-
rial. rē nouā loquor imo nō nouam

recipe ſed moto tpe gratie nō p̄hibet ar. s. xxii. q. i. qd autem.

Nec peccare inducendo malū exemplū. xi. q. iii. precipue.

Set hoc cap̄lm et illa deē. eſt abrogata. et dicit adherendū decre-
to qd eſt. s. xii. q. ii. vna queq; ali⁹ dicūt q. illud decretum. xii. q. ii.
vnaqueq; eſt oſilium. vnde ſi vir vult vagari non tenetur eum ſequi.

sicut nec libertus
patronuz cui ope-
ras debet. ff. d. op-
lib. qd mihi aliter
mulier non poſſet
alīa eligē ſepul-
ram q. vi. fal-
ſi eſt. ex ſe ſepul-
te uxore. tamē di-
cūt quidam q. te
netur eam ſequi
quo ad forū. ff. ad
munič. filij. ſi. ſed
etīa ſi aliqua ſcien-
ter oſribit cū li-
ſtrō ſtenetur. cū ſe-
qui vagabūdū
vel die q. receden-
tē ex honesta cau-
ſa tenetur ſequi. ff.
de h̄is qui nō in-
fa. l. igēmīe. xv.
q. i. ſi quis inſam

Quod ens-
aut leōis. s. e. i.
Sed vgo. poſſi-
dere. non di-
cit poſſe diſ-
ſe. poſſe diſ-
ſe. nec h̄is tū ſci-
entiam rei alienē.
vnde non tenetur
reſtituere. licet. h̄.
h̄ ſuſlat vbi ſci-
entia remordet

Cū vero ſci-
uerit. certū e. q. in
p̄ſcriptōe exigit
bona fides cōtinue
ut ex ſe p̄ſcrip. q.
mā oīne. ſi quid ſi
ab aliq; emo rem
aliquam bona fide
poſteſa p̄cipiaz. q.
ille non fuit dñs a
quo emi re ſi ſta-
tim reſtituam eaz
dño non poſſum a-
gere te euictōne.
ut. ff. ſi euict. ſi re-
-ſi. dicunt quidā
q. tebeo ſubicē p-
ſonaz que a me pe-
tat rē illam ut a
me euictar. ut. ff.
q. neg. g. at q. nā.
ſ. cū me abſente.
Sed adhuc eadem
vitetur reſtarē q.
ffio. q. illi qui ſic
a me ſubiectus ē.
cū nō habeat mā-
datuz a dño potui
obicere excepti-

onem. p̄curatoriam qd tamē non feci et ſponte p̄misi a me rem euinc-
ti ergo non poſtero agere te euictōne ut dicit illa lex ſi rem. et. l. ſi di-
lētū dilatorie. ad h̄ ſoſt dici q. bñmō exceptiones que ſunt dilato-
rie iudicij p̄ aliquis omittere. ſed non illas que ſunt dilatorie ſolutio-
nis. ut. ff. mā. ſi ſi diuifor. ſ. quedam. Item qualiter urabit ille de ca-
lumnia cum ſciat ſe mala fide poſſitere. poſteſt dici q. ſub hac forma

iurabit iuro q̄ veni ad litigandum vel ad reluctantandum causa mei iuris cōseruandi. vt. ff. de bonis. lib. si quis libertum. dñs meus dicit ipsum posse confiteri q̄ res nō sit sua. quia puto r̄ suo debet parcere. ut. ff. man. quintus. qualiter ḡ iurabit ille qui submissus est.

¶ Recesserit. ar. q̄ post etiā p̄scriptōnem ex quo scit rem alienaz se
emisse teneatur reddere rez p̄sertum ecclia. cū om̄e id qd̄ irreprehensi-
ble est defendit eccl̄ia. vt. xxv. q. i.
om̄ne qd̄. ar. di. l.
iij. ḡnialis. in fi.

En lectum ex
scaplo colli-
git q̄ cognoscit
coniugataz igno-
ranter non cōmit-
tit adulteriūz ar-
ex de sen. ex. si ve-
ro aliquis nam si
locauit miliū tāq̄
pagano ignorans
possum mercedem
exigere non enim
disciplinā contem-
nit q̄ militem igno-
rauit ff. locati si
ignorans

C Per securita
te .i. ius iuradū .xx=
xv .q .iiij .exordina
ria .testes enī ha=br/>bere nō possit de
hmoī .et sic patet
q p iuramētū pro
batur ignorantia
ut extra d sen .ex-
fi vero .ii.

Probauerit.
ar. q allegans ig
norantiā eaz pba
bit. i. q. i. si quis a
simoniacis. ix. q. i.
ordimatōes. iii. q.
. ix. indicas. extra
de elc. inotuit

C Penitentiā.
• i. aliquam satis fa-
ctionem ab maio-
rem cautelam ne
disciplina eccie de-
seratur. xxiiij. q. v.
excoūcatorū. s. di-
l. p̄fbiteos. x v. q.
• i. si q̄s inſaniens.
• ij. q. v. cōfūlūisti
• s. di. l. quia te cō-
tra. et ideo diē sce-
lus. vel dicit s̄ p
pter ſpeciem facti-
naz adulterium fi-
ne dolo nō cōmit-
titur. ff. de adulterio.
• l. penitul.

Si quis cum duabus s. xxxij. q. viij. si quis vi duam si quis cum nouera.

Non ignorauit h[ab]itum quare p[ro]ma
abstinebit a cōiu-
gio . q[uod] forte post
cognitam formica-
tōnem sororis ite-
rū formicata ē cuz
illo vel q[uod] celauit
crimen fūū sorori
cuz sciret eam sic
facturaz vt ī . px.
•q[uod] i[n]j. si quis cum .
similiter itelligas

nec ab aliena possessione recesserit
tunc male fidei possessor prohibetur
tunc iuste iniustus vocabitur. Sicut
et ignoratio excusat eum qui nesciēs
dormiuit eum sorore uxoris sue ¶ Vñ
in ocilio triburienſi legitur Non co-

Egit deserē ltimā vxorē qui nesciēs
lectū dormiuit eius sorore
mariti absēte vxorē soror iuit
vxoris quā ille vxorē suā esse putās
dormiuit cū ea. sup h̄ visū ē. si ipē p
securitatē verā h̄ pbauerit qđ mscī
us fecerit h̄ scelus. pmām qđez q̄ fi
bi idicata fuēit agat. Legitimū ve
ro suū oīugiu h̄re pmittat. Illa ve
ro digna vīndicta affligatur. et in
eternū oīugio priuetur **C** Itē her

Emes in libro pastorum
Ho dixi pastori. Domine si quis
mulierem fideles in domino habuerit
et haec mueniet in adulterio. Numquid
peccat vir eius si coecumbit cum ea quod
diu peccatum eius nescit sine crimie vi-
uit cum ea. Si autem scit vir uxore deli-
quisse. et non egreditur priam mulierem
permanet in fornicatione sua et coie-
rit vir cum illa. reus erit peccati eius et
protegeps fornicationis illius. Et dix-
it illi quod autem si permanet in vicio suo
mulier. et dixit dimittat illam vir et
per se maneat. Quid si mulier dimis-
sa penitentia egerit. et voluerit ad vi-
rum suum reuerti nonquid recipietur a
viro suo. et dixit immo si non recepe-
rit eam vir suus peccat. Ergo non debet
dimissa uxore sua aliam ducere. Hic
actus similis est muliere et in viro. ¶ De
simpliciter vero fornicatis vel cum
duabus sororibus vel cum matre et filia.
vel cum prete et filio idem accipendum
est ut ignorantibus coniugia non
negentur. scientibus vero perpetuo
phibeant. ¶ Unde in eodem scilicet le-
gitima non prohibeant strabem quorum incestum igno-

Si quis cum duas ratiis excusat
bus sororibus formicatis fuerit
et soror sorore ab eodem antea stupra-
ta nesciebat. vel se sorore ei quaz an-
tea stupravit non intellexit. si digne-
penituerint et se contumere non value-
runt. post annos septem iugia illis
non negentur. Si autem non ignora-
uerint usque ad mortem a iugio ab

in sequentibus. c. sed h̄ soluto reprobatuſ ñ. px. q. ii. si homo.

Si quis. sicut scierint. s. xxxiiij. q. iiij. si quis cum duabz. cōtra. s. sol-
matre. et filia. vel aliud est ubi cū duabz sororibz ut ibi. aliud ubi cū
et insuper postea permiserint. se cognosci ab eo

Quidam de se filio qz. filio quidem offente et p̄sente in iudicio alias non p̄iudicare

Retineant ¶ Idem ex eodem.

Si quis cū m̄e et filia formica
tus fuerit ignorāte m̄e de filia et fi
lia de m̄e. ille vir nunq̄ accipiat ux
orem. ille si voluerint accipiāt ma
ritos. Si autē h̄ sc̄iuerint ip̄e femi
ne absq̄ maritis perpetuo maneāt

Quidā for- **I**te ex eodem
nūcatus ē cū quadā mulie et
postea filius patris factus nesciens
stupravit eandē. qd cū pater rē scī-
ret d se filioq; ḥfessus ē. statuerunt
meli9 esse vt taliter lapfis cū digna
pemtētia legitima pmittātur cōiu-
gia. q forte deretius delinqūat for-
nicaria aut fine spe ḥiugij maneat.

Incipit causa. xxxv

Gvidā vir mor
tua vxore sua a
liā sibi m̄imo =
mo copulauit.
q̄ vxori dñcte
qrto ḡdu osan
guinitatisviro
aut sexta līmea ōḡt̄ionis adhēbat.
Post triēnum vero liberis ex ea su
sceptis accusat ap̄d eccliaz. **I**ste p̄=
tēdit ignorātiā. **C**hic p̄mū q̄rit̄ fi
liceat aliquā ex p̄p̄ria ognatōe du
ci i vxorē. **C**Secūdo si ex osanguini
tate vxoris aliqua possit in iugem
duci. **C**Tertio vſcq; ad quē gradū
quisq; debeat abstinere siue a p̄pri
is siue ab vxoris sue cōsanguineis.
CQuarto quare vſcq; ad septimū
gradū osanguinitatis cōputat̄ ita
q̄ nec vltra p̄gredit̄ nec infra sub
fistit. **C**Quinto quo ḡdus osanguini
tatis oputādi sūt. **C**Sexto q̄ iure
iurādo osanguinitatē firmāē debeat̄
CSeptimo an illi q̄ de incestuofis
nati sunt filij reputentur. **C**Dcta
uo si ignorantē d̄ cōsanguinitate

Cantus xx

Svidaz vir
mortua vxore fu
a· portraetatis fe-

re omnibus impe-
dimentis matrimo-

dimeris matrimonij quasi in extre-
mis quia plura di-
cenda erant & hoc
impedimento an-
nectit te cognato-
ne carnali. i. con-
sanguinitate & af-
finitate. in his e-
mim duobus con-
siliis carnalis cog-
natio. ostendit er-
go usq; ad quotū
gradum prohibe-
atur copula con-
sanguineorum vt
affinū & qualiter
gradus cōputenē
in consanguinitate
et affinitate. qui-
bus accusantibus
matrimonia fuit diri-
mēda. ut autē tē.

Qō. i.
Sām aū.

Sanguinitas. h. de-
pingitur prima q-
stio. an scilicet li-
ceat alicui duce-
re consanguineaz
suam. super hoc di-
cit. h. q. in linea
transversali exten-
dit. prob. bito v.
qz ad septimum s-
diz hodie v. qz ad
quartum extra. e-
non debz. In linea
vero descendente
v. qz in infinitum
insti. de nupc. si.
vbi dicit in infini-
tum. unde secundu-
m adam si ho-
die viueret non pol-
let contrahere cum
aliq. Alij vero no
faciunt differentia
inter linea transver-
sale et ascenden-
te. ar. q. e. q. v. ad
sedem. v. fu illa qz
ibi ultra quos nec
consanguinitas re-
peritur. procedit
autem. g. h. moto
in questione ista
primo probat qz
consanguineas duci
possunt et hoc v. s.